

Dosarul nr. 2ra-644/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Dutca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Igor Vicol, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vicol Igor împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la constatarea discriminării, anularea ordinului de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la lucru, încasarea diferenței de plată a primei salariale pentru perioada trimestrului IV anul 2017 și trimestrului I anul 2018, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Vicol și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 29 iunie 2018 Igor Vicol a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la constatarea discriminării, anularea ordinului de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la lucru, încasarea diferenței de plată a primei salariale pentru perioada trimestrului IV anul 2017 și trimestrului I anul 2018, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 04 octombrie 2016, între Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” și Igor Vicol a fost semnat un contract individual de muncă cu nr.17/16, cu respectarea prevederilor art.56 alin. (3) Codul muncii.

A invocat că, pe perioada activității sale, și-a îndeplinit cu sârguință și responsabilitate atribuțiile funcționale, nefiind sancționat disciplinar sau implicat în careva conflicte, manifestând responsabilitate și devotament.

A menționat că, la data de 30 mai 2018 i s-a prezentat, sub semnătură, ordinul nr. 63-p din 30 mai 2018, prin care reclamantul Vicol Igor, precum și un alt salariat, au fost concediați din data de 04 iunie 2018 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, pe motivul „reducerii numărului statelor de personal”.

A indicat că, în conformitate cu art.10 alin.(2) lit. a) din Codul muncii, angajatorul este obligat, să respecte legile și alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective, ceea ce nu a fost îndeplinit de către pârât, or, în caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, de dreptul preferințial de a fi lăsați la lucru beneficiază salariații cu o calificare și productivitate a muncii mai înaltă.

A susținut că, art. 183 alin.(2) din Codul muncii prevede că, în cazul unei egale calificări și productivități a muncii, de dreptul preferințial de a fi lăsați la lucru beneficiază: - salariații cu obligații familiale, care întrețin două sau mai multe persoane și/sau o persoană cu dezabilități; - salariații în a căror familie nu sânt alte persoane cu venit de sine stătător; - salariații care au o mai mare vechime în muncă în unitatea respectivă, reclamantul neavând vreo sancțiune disciplinară pe parcursul activității, este singurul care asigură familia cu un venit, precum și activează de mai mult timp decât persoanele noi angajate de noul director, odată cu instalarea în postul de șef.

A explicat că, potrivit Hotărârii Plenului CSJ a RM nr. 9 din 22.12.2014, concedierea salariatului în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate are loc în cazul în care nu este posibil transferul salariatului cu acordul lui la un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective, fapt care nu a fost respectat de către pârât.

A indicat că, art.88 alin. (1) lit. c) Codul muncii stabilește condițiile obligatorii de respectat de către angajator în cazul procedurii de concediere în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, urmând să propună în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective (cu condiția că astfel de loc de muncă (funcție) există la unitate, iar salariatul preavizat întrunește cerințele necesare pentru suplinirea acestuia).

A notat că, în luna noiembrie 2017, odată cu restabilirea lui Curmei Gheorghe în funcția de director al Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, a început presiunea verbală și psihologică asupra sa, precum și asupra altor persoane care au fost angajate de precedentul director al Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, fiind impuși să își dea demisia din funcțiile ocupate.

A menționat că, a refuzat să plece benevol din serviciu (cum au procedat alți angajați speriați de amenințări) și din acest motiv a fost persecutat și intimidat prin orice mijloc posibil pentru a îndeplini indicația noului director, și anume, de a elibera funcția ocupată.

În acest sens, din data de 13 noiembrie 2017 până la 30 mai 2018, reclamantul a fost unicul șofer care nu a fost solicitat să se deplaseze cu mașina de serviciu. Mai mult decât atât, chiar dacă ar fi fost solicitat, nu i se mai elibera nici foi de parcurs, fără de care nici nu avea posibilitatea de a efectua careva deplasări în interes de serviciu.

A învederat că, era impus să stea toată ziua în garaj, fără a fi antrenat în careva activități, fapt care se răsfângea asupra lui, fiindu-i reamintit periodic faptul că trebuie să depună cerere de demisie, deoarece oricum nu va lucra în această instituție.

De asemenea a indicat că, acest tratament intimidant asupra sa a fost reclamat, printr-o scrisoare către conducerea Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, fără a obține vreo explicație în acest sens.

A menționat reclamantul că, în urma acestei scrisori, a fost informat că va fi inițiată procedura de reducere a cadrelor de personal și va fi oricum eliberat din funcție.

A relatat că, în pofida faptului că se afirma că nu mai este volum de muncă pentru toți șoferii, din luna noiembrie 2017 au mai fost angajate alte persoane în funcție de șofer, care activau zi de zi cu deplasări de serviciu spre deosebire de reclamant, căruia i se zicea că nu este nimic pentru dânsul.

A precizat că, a depus și o plângere în cadrul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, care a fost examinată, însă nu a fost pronunțată o decizie în acest sens până la acest moment.

A mai relatat că, în scopul stopării presiunii psihologice și materiale, a adresat și Inspectoratului de stat al muncii o scrisoare, la data de 04 iunie 2018, prin care a solicitat intervenția și constatarea acestui fapt, cu sancționarea persoanelor responsabile, circumstanțe care sunt probate prin actele anexate la cerere, precum și prin actele care sunt deținute de pârât, dar care urmează a fi prezentate de către acesta.

La 11 decembrie 2018 Vicol Igor, reprezentat de avocatul Tatiana Enachi, a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat constatarea discriminării reclamantului Igor Vicol; anularea ordinului nr.63-p din 30 mai 2018; restabilirea în funcție; încasarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la serviciu, în urma concedierii ilegale, precum și a diferenței de plată a primei salariale pentru perioada trimestrului IV anul 2017 și trimestrului I anul 2018; repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei pentru perioada discriminării la locul de muncă, precum și concedierea ilegală; încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 de lei.

Prin hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Igor Vicol a fost admisă parțial. A fost obligată Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” să-i achite lui Igor Vicol diferența de plată a primei salariale pentru perioada trimestrului IV anul 2017 și trimestrului I anul 2018. Au fost încasate de la Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în beneficiul lui Vicol Igor cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei. În rest, cerințele cu privire la constatarea discriminării, anularea ordinului de eliberare din funcție nr.63-p din 30 mai 2018, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei au fost respinse ca fiind neîntemeiate. A fost încasată taxa de stat de la ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” în beneficiul statului în sumă de 100 de lei.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de prima instanță, la 15 martie 2019, Igor Vicol, reprezentat de avocatul Tatiana Enachi, a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Igor Vicol, reprezentat de avocatul Tatiana Enachi, și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 43 din Constituția Republicii Moldova, art. 45, 354, 86 alin. (1) lit. c), 88 Codul muncii și a conchis că angajatorul a respectat cerințele legale impuse de legislația muncii, ce reglementează procedura de concediere în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal, fapt ce reiese din acțiunile efectuate de ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, iar pretențiile apelantului Vicol Igor cu privire la anularea ordinului de concediere nr. 63-p din 30.05.2018, nu există. Totodată, ca urmare netemeiniciei pretențiilor privind anularea ordinului de concediere, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță corect a respins ca fiind neîntemeiate și celelalte capete de cerere cu privire la restabilire în funcție, încasarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la lucru și repararea prejudiciului moral.

Reiterând prevederile art. 4 din Convenția nr. 158 din 22 iunie 1982 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 994 din 15 octombrie 1996, art. 7 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, a reținut instanța de apel corectitudinea concluziilor instanței de fond cu referire la aceea că faptele invocate de Igor Vicol nu ar putea constitui ca fiind o discriminare, dat fiind faptul că în acest sens, Consiliul Pentru Prevenirea și Eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a notat că, o faptă de discriminare trebuie să fie determinată de existența unui criteriu care să fie identificabil, obiectiv și personal, în egală măsură, criteriile invocate trebuie să caracterizeze presupusa victimă și să permită stabilirea unui raport de cauzalitate între acesta și tratamentul deplâns. Mai mult, Consiliul Pentru Prevenirea și Eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a constatat că nu persistă încălcarea dreptului privind discriminarea în câmpul de muncă a lui Vicol Igor.

La 31 ianuarie 2020 Igor Vicol a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este nemotivată, lipsită de un suport juridic pertinent, derivă din nerespectarea normelor de drept material și procedural.

A invocat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel greșit au stabilit că angajatorul nu a fost obligat să-i propună în scris recurentului transferul la o altă funcție conform art. 88 lit. c) Codul muncii, or din actele cauzei este cert faptul că angajatorul dispunea de locuri de muncă în cadrul întreprinderii la momentul concedierii sale.

A susținut că, este eronată și concluzia instanțelor de judecată cu privire la faptul că angajatorul dispunea de funcții vacante, care nu puteau fi propuse recurentului, reieșind din sarcinile cerute și studiile sale, deoarece în același timp a fost reangajat în cadrul întreprinderii Ion Eremia, în funcția de consultant tehnic, deși studiile acestuia erau în profil economic. Astfel, a reiterat că s-a constatat o intenție de răfuială a angajatorului față de recurent, care a avut scopul definit de eliberare a sa din funcție contrar legislației muncii.

A considerat că instanța de apel nu doar a interpretat eronat prevederile dreptului material, dar aceasta a examinat în mod superficial cauza, fără a intra în esența litigiului, dând astfel o apreciere greșită tuturor circumstanțelor de fapt și de drept.

La fel, instanțele inferioare de judecată nu au motivat suficient poziția acestora față de acțiunile de discriminare a intimatului față de recurent, care se desprind din faptul că ultimul nu a primit careva sarcini de muncă, începând cu luna noiembrie 2017 până în luna mai 2018, comparativ cu colegii acestuia, care zilnic aveau sarcini de muncă.

Prin notificarea din 04 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 06 martie 2020 ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a recepționat copia recursului, însă ultimul nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2019 a fost expediată părților la 16 decembrie 2019, însă la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma data recepționării deciziei de către părți.

Astfel, recursul declarat la 31 ianuarie 2020 de către Igor Vicol, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Vicol nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Vicol, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Igor Vicol se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru